

Sygn. akt III CZ 59/10

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Frąckowiak (przewodniczący)

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

SSA Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa M. i K. K.

przeciwko P. O.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym

w dniu 17 grudnia 2010 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 26 sierpnia 2010 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od pozwanego na rzecz powódek
120 (sto dwadzieścia) zł tytułem kosztów postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z 26 sierpnia 2010 r. Sąd Apelacyjny odrzucił zażalenie na postanowienie tego Sądu z 10 sierpnia 2010 r. o nadaniu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu – wyrokowi Sądu Apelacyjnego z 13 maja 2009 r., w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 1.1. tego wyroku. Sąd wskazał, że zażalenie na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności przysługuje jedynie wówczas, gdy wydaje je sąd pierwszej instancji. W przypadku orzeczenia w tym przedmiocie przez sąd drugiej instancji, zażalenie do Sądu Najwyższego nie jest dopuszczalne, gdyż postanowienie to nie kończy postępowania w sprawie.

W zażaleniu na postanowienie z 26 sierpnia 2010 r. skarżący zarzucił, że zostało ono wydane z naruszeniem: - art. 795 § 1 k.p.c., zgodnie z którym na postanowienie sądu co do nadania klauzuli wykonalności przysługuje zażalenie, niezależnie od wydania go przez sąd pierwszej lub drugiej instancji; - art. 394¹ § 1 k.p.c. przez nieuzasadnione przyjęcie, że postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności nie kończy postępowania w sprawie. Dodatkowo, w uzupełniającym piśmie z 30 listopada 2010 r. skarżący wskazał, że postanowieniem z 25 listopada 2010 r. Sąd Okręgowy zmienił postanowienie Sądu Rejonowego zezwalające powódkom na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego przez oddalenie ich wniosku w tym zakresie. Zdaniem skarżącego, powoduje to bezzasadność postanowienia Sądu Apelacyjnego o nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, w którym stwierdzono, że powódki dokonały złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, gdyż z chwilą uchylecia postanowienia Sądu Rejonowego złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego należy uznać za niebyłe. Z uwagi na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie z 30 września 2010 r. powódki wniosły o jego odrzucenie lub oddalenie oraz zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, trafnie powołanym przez Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, nie jest możliwe wniesienie zażalenia od orzeczenia sądu drugiej instancji w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności, wydanego na podstawie art. 781 § 1 k.p.c. (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 czerwca 1966 r., I CZ 55/66, Biul. SN 1966, nr 10, poz. 143 oraz z 27 stycznia 2006 r., III CZ 107/05, OSP 2006, nr 8, poz. 70). Wbrew stanowisku skarżącego, art. 795 § 1 k.p.c. nie stanowi podstawy dla zaskarżenia zażaleniem postanowienia Sądu Apelacyjnego, działającego w tym wypadku jako sąd drugiej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2007 r., II Cz 73/07, OSN-ZD 2008, nr 3, poz. 76).

Z art. 394¹ § 2 k.p.c. wynika, że zażalenie do Sądu Najwyższego może być wniesione w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, za wyjątkiem postanowień zaskarżalnych skargą kasacyjną i wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia. Zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie, za postanowienie kończące postępowanie w sprawie może być uznane tylko takie postanowienie, które orzekają o całości sprawy poddanej pod osąd. Ugruntowane w doktrynie i orzecznictwie jest stanowisko, że postanowienie sądu co do nadania klauzuli wykonalności nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 394¹ § 1 k.p.c. Zapada ono bowiem w postępowaniu przygotowawczym do właściwego postępowania egzekucyjnego i finalizuje jedynie określony fragment sprawy, nie kończąc postępowania jako całości (por. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z 9 listopada 1994 r., III CZP 143/94, OSNC 1995, nr 3, poz. 46 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 14 listopada 1996 r., I CKN 7/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 31, z 27 sierpnia 1996 r., I PKN 5/96, OSNAPUS 1997, nr 5, poz. 72, z 9 marca 2000 r., III CZP 39/00, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 150). Postanowienie sądu drugiej instancji nadające wyrokowi klauzulę wykonalności nie podlega zatem zaskarżeniu także zażaleniem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2001 r., V CZ 253/01, nie publ. oraz z 2 lutego 2005 r., IV CZ 204/04, nie publ.).

Uzasadnione jest zatem stanowisko Sądu Apelacyjnego, że postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, w warunkach

określonych w art. 1047 § 2 k.p.c., nie kończy postępowania w sprawie (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 12 października 2006 r., I BU 5/06, niepubl.). W braku szczególnego przepisu zezwalającego na wnoszenie do Sądu Najwyższego zażaleń na postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu pochodzącemu od sądu, zażalenie wniesione przez pozwanego do Sądu Najwyższego na postanowienie z było niedopuszczalne, o czym trafnie orzekł Sąd Apelacyjny.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak na wstępie, a o kosztach postępowania – na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz. U. 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.